

In memoriam prof.dr. M.T. Jansen

9 oktober 1916 – 5 februari 2000

Op 5 februari 2000 overleed te Doorn prof.dr M.T. Jansen emeritus hoogleraar in de histologie en de microscopische anatomie aan de Rijksuniversiteit te Utrecht en oud-redacteur van het *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde*. De laatste jaren heeft Marcel Jansen een teruggetrokken bestaan geleid. Zijn echtgenote was reeds enkele jaren eerder overleden en zijn gezondheid liet veel te wensen over. Dit betekende allerminst dat hij in de vergetelheid raakte. Bij al diegenen, die tijdens zijn werkzame leven het voorrecht hadden hem te ontmoeten en met hem te mogen werken, heeft hij een onuitwisbare indruk achtergelaten, want hij was meer dan een geleerd man, hij was een buitengewoon mens in velerlei opzicht, zoals wij nader zullen trachten te beschrijven.

Ook het tandheelkundig onderwijs in Utrecht is hem veel dank verschuldigd. Dat begon al in de opbouwperiode in 1945 direct na het einde van de Tweede Wereldoorlog. Jansen was toen de naaste medewerker, de conservator, van prof.dr. H. Berkelbach van der Sprenkel, hoogleraar in de histologie en de microscopische anatomie. Hij behoorde toen al meteen tot de kleine groep medische docenten die, vooruitlopend op de onderwijshervorming van 1947, het noodzakelijk vonden zich in te zetten om te voldoen aan de vraag van de gedecimeerde staf van het Tandheelkundig Instituut naar bijscholing in de medische basisvakken. Door die onderwijshervorming verkreeg het tandheelkundig onderwijs, na veel strijd in het verleden, de academische status en daarmee de opdracht wetenschappelijk onderwijs en onderzoek te bieden. Tevens begeleidde Jansen de eerste naoorlogse tandheelkundige onderzoeksprojecten op zijn terrein, zoals dat over de permeabiliteit van het glazuur, dat van belang werd geacht voor de kennis van het cariësproces.

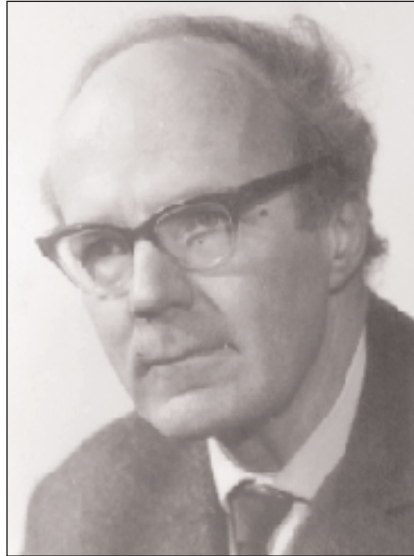
Het *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde* had in zijn bestaan zich steeds weten te verzekeren van de noodzakelijke ondersteuning van een redacteur uit de medische discipline. In

1951 werd de redactie uitgebreid met twee redacteurs, Jansen en ondergetekende. Vier jaar later volgde de benoeming van Jansen tot hoogleraar met dezelfde leeropdracht als zijn voorganger, wat gelukkig voor van het Tijdschrift niet leidde tot het opgeven van zijn toch nog altijd tijd vergende functie als redacteur. Hij zette zijn werkzaamheden voort tot de statutair bepaalde leeftijd van zeventig jaar. In 1985 nam hij afscheid van de redactie. Zijn medische inbreng werd toen toevertrouwd aan prof.dr. I. van der Waal, een tandarts-kaakchirurg, hetgeen tevens aangeeft dat de tandheelkunde inmiddels was geëvolueerd en voldoende medische inhoud had verworven.

Binnen de redactie speelde hij een heel bijzondere rol en niet alleen door zijn gespecialiseerde kennis. Hij betekende geleidelijk aan een soort richtpunt, een plechtanker en werd door zijn bescheiden aanwezigheid ongemerkt een behoeder van de goede gang van zaken. Hij kon goed relativeren en beschikte over een verfijnd gevoel voor humor. Daarnaast was hij een scherp, maar toch een mild beoordelaar van andermans schrifturen. Hij was altijd bereid 'er eens naar te kijken'. Hij was een perfectionist en uiterst kundig, zowel in

zijn wetenschappelijke analyses als in het hanteren van de Nederlandse taal. Jansen was steeds spontaan bereid artikelen naar vorm en inhoud te kuisen. Ook het 'steenkoolengels' van sommige summaries ontkwam niet aan zijn speurend oog. Dit alles verliep in het contact met de auteurs zonder problemen. Artikelen die door zijn handen waren gegaan, kwamen persklaar binnen op het redactie bureau. Bijna 34 jaar heeft Marcel Jansen in de redactie gewerkt zonder een zweem van zelfverheffing. Het was een voorrecht en een genoegen al die jaren met hem te mogen vergaderen en redactioneel met hem te mogen samenwerken.

L.J.A. van Schijndel (oud-hoofdredacteur), Utrecht.

Prof.dr. M.T. Jansen